

A TÖRTÉNELEMBE LÉPŐ ISTEN Adventi gondolatok

Ő az, aki eljött közénk, aki folytonosan jön az emberi történelembe, hogy megvalósítsa jelenlétét, és kifejtse a maga tevékenységét.

Jövetele nem szüntette meg, sem nem ítélte el a történelmet, hanem inkább irányt adott neki, és megadta annak üdvösségét Jézus Krisztusban.

Az igazi hívők számára tehát lehetetlen a világtól való menekülés. Hiábavaló dolog lenne Istenre hivatkozni, ha mi megvetnénk, vagy semmibe vennénk azt a világot, amellyel maga Isten szoros kapcsolatba lépett. A hit logikája a világgal szembeni kötelezettség vállalás Istenért és Istennel együtt.

(A.Liége: Tanúim lesztek) *Faragó István*

ADVENT

Adventus Domini - az Úr eljövele – a **karácsony előkészületi időszaka**. Az egyház a VI. században vezette be teljesé téve ezzel a karácsonyi ünnepkört. Advent első vasárnapja egyben **az új egyházi év kezdete is**.

Az egyházi évnek ebben az időszakában Jézus születésének ünnepére készülünk, az Ő eljövetelét várjuk. A Krisztus Király ünnepét követő vasárnap, pontosabban annak előestéjével kezdődik és december 24-ig tart. **Négy hétből áll**, a negyedik hét legtöbbször csonka.

Az egyház tanítása **Jézus hármasság eljöveteléről emlékezik meg** ebben az időszakban.

1. Jézus történelmi eljöveteléről: - Az ösbűn által megfertőzött emberiség ígéretet kapott Istentől. Ez az ígéret, az

őszövetségi nép várakozása, Jézus betlehemi megszületésével teljesedett be.

2. Jézus kegyelmi eljöveteléről: - A hívő ember Isten Igéje és a szentségek kegyelmi ereje által Krisztus folytonos eljövetelét éli át.

3. Jézus utolsó eljöveteléről: - A Biblia és a Szenthagyomány tanítása szerint Jézus az idők végén újra visszajön, hogy ítéletet tartson.

Ennek megfelelően alakult ki az egyházban az adventi idő **kettős tartalma: a várakozás és a bűnbánat**. Ebben a várakozásban már benne van a karácsonyi öröm, de ugyanakkor magában foglalja a bűnbánat komolyságát is. Ezért advent jelképes (liturgikus) színe a lila.

Gerber Alajos

KARTHAUZIAK

Későbbi Szt. Hugó (1053-1132) – a grenoblei egyházmegye püspöke – éjjel álmában hét csillagot látott felragyogni. Ezek közül az egyik nagyobb volt a többinél és erősebb fényvel világított. Másnap hét férfi kereste fel, s Brúnó nevű (kölni származású világi pap) – akkor reimsi kanonok – arra kérte, adjon nekik a világtól elrejtett kis területet, ahol elvonultan imádkozó, vezeklő remeteéletet élhetnének. Kérésüket a püspök örömmel teljesítette, s Grenoble mellett Chartreuse nevű kietlen völgyben jelölt ki helyet számukra (1084). A hét remete a völgyben imaházat épített, s köré hét kunyhót barkácsoltak maguknak. A remetei és szerzetesi élet keverékét élték, Szent Benedek szabályait követték önsanyargatással, szigorításokkal bővítve. A püspök gyakran látogatta a magányban élő remeteket. Maga is szívesen húzódott olykor remetei magányba.

A pápai jóváhagyást 1170-ben kapták meg. Chartreuse-t latinul Cartusium-nak mondták, innen vette nevét a rend.

Néma szerzeteseknek is nevezték őket, mert szabályzatuk hallgatásra kötelezte őket. Húst nem ettek, naponta egyszer étkeztek, s hetenként egy napon kenyéren és vízen éltek. Házaik mellett kis kertjeiket művelték. Régi tudósok írásműveit és más okmányokat másoltak. Sokan közülük maguk írtak. Később bevezették az éjjeli zsolozsmát.

1360-ban Európa-szerte több mint 200 férfi, illetve női kolostoruk volt. A VIII. század végén a cartusiumi szerzeteseket kényszerítették kolostoruk elhagyására. Csak a XIX. század elején térhettek vissza az anyakolostorba. Franciaországban – ebben a században – még 2, Itáliában 8, Svájcban 2 karthauzi kolostor működött. A német kolostort a XIX. századi német kultúrharc szüntette meg. VIII. Henrik uralkodása alatt, a brit szigeteken 18 karthauzi halt vértanúhalált.

A rend számos püspököt és jelentős írókat adott az Egyháznak és a lelkiségi irodalomnak. A "rejtettség nevében" senkit nem kanonizáltak. Az évkönyvi bejegyzések alapján, ismert szentjeik száma: 12.

Magyarországi megtelepedésük IV. Béla érdeme. 1238-ban meghívta a fehérekármzsás hallgató szerzeteseket. Az első, az ercsényi kolostor néhány év múlva a tatárvész nyomán megsemmisült. 1299-ben létesült Szepes vármegyében a Menedékszirt kolostor. 12 évig építették a lechniczi, majd az 1300-as években a negyedik karthauzi kolostor létesült, mely segítségvölgyi Mária kolostor néven ismert. 1378-ban Nagy Lajos alapította a lövöldi kolostort, őserdők borította völgyben, melynek pártfogói

voltak Szilágyi Erzsébet és Mátyás király. (A remeteség Ny-i újjáéledésének telephelyei: a puszták, a szigetek, s főleg az áthatolhatatlan erdőségek voltak.)

A huszita csapatok a lechniczi, majd a menedékszirti kolostorokat kirabolták, a szerzeteseket megkínózták, megölték. A XVI. századtól a pusztulás jellemezte a karthauzi kolostorokat. A török hódítás és reformáció idején a rend megszűnt hazánkban.

A történelmi visszasságok ellenére, a magyar karthauziak között is fejlett volt a kódexírás és festés művészete.

Nevezetes magyar karthauzi szerzetesek: -*Anonymus Carthusianus* (1470-1530) a menedékszirti kolostor krónikájának írója. - *Karthauzi Névtelen* (XVI. sz. első felében) a lövöldi kolostorban élt. Délvidéki származású. Az Érdy kódexben fennmaradt művét 1524-27 között írta. Prédikációgyűjteményének forrása Temesvári Pelbárt művei és a régi krónikák.

-*Bogomérfia Dénes* a lechniczi kolostorban élt. A legenda szerint, a nyáját megtámadó medvét megszelídítette. -*Pannoniai András*. 5 éven át Hunyadi János seregében katona. Velencében belépett a karthauzi rendbe (1445). Jeruzsálemi zarándoklat után Ferrarában majd Padovában élt. Kéziratban fennmaradt műveiben az emberi életről és halálról írt. Magyar vonatkozású a Corvin Mátyásnak ajánlott könyve a királyi érenyekről. A Vatikánban őrzik Salamon Énekek-énekéről írott teológiai értekezését.

A karthauzi szerzetesek jelmondata: Stat Crux dum, volvitur orbis! Szabados fordítása: ÁLL A KERESZT, MÍG FOROG A VILÁG!

G-né Paulus Noémi

FELNŐTT KATEKÉZIS:

Dr. Bolberitz Pál: Hit és ész

Biztos vagyok benne, hogy az előadás színvonala kárpótolta mindazokat, akik idejüket és energiájukat nem sajnálva eljöttek, bár az időpont a professzor Úr kérésére kissé későre sikeredett.

A sok humorral és iróniával átítatott előadás sokszínűségét nem tudtam visszaadni, de igyekeztem a lényegre koncentrálni összeállítani egy kis kivonatot.

II. János Pál pápa utolsó körlevele tárgyalja a hit és ész viszonyát, ami a mostani előadás témája is volt.

A marxista nevelés révén az emberek tudatába plántált ideológia ma is tévedésben tart sok embert. E szerint a hit és az ész kibékíthetetlen ellentétben áll egymással, tehát nincs és nem is lehetséges dialógus a természettudománnyal foglalkozó "értelmes ember" és a hamis tudattal rendelkező hívő ember között. A hívő, ha kijelenti, hogy hisz Istenben, akkor vagy reakciós és veszélyes, ha nem, akkor csak "megtört" tagja a társadalomnak. Így nem végezhet olyan foglalkozást, ami nézeteiben befolyásolhatná a többieket. Tudomásul kell vennünk, hogy mai emberekben ezek az előítéletek ma is tovább élnek.

A "Hit és ész" című körlevélben a Szentatya az alábbi szempontok szerint tárgyalja az aktuális kérdéseket:

- A teológia a hittudomány, a filozófia a végső okok alapján, a természetes ész szemszögéből próbálja a világ dolgait értelmezni. Ez a két dolog nem áll ellentétben, hanem kiegészíti egymást.

Az élet végső kérdéseit nem lehet természettudományos módszerrel megmagyarázni, csak a kinyilatkoztatás ad választ létünk értelmére, a világ létezésére és működésére, időbeliségünkre.

– A hit értelmi és akarati aktus. Az érzelem jelentősen motivál, de nem hitünk alapja, csak elősegíti azt.

– A korral és a tapasztalattal fejlődhet hitünk, de csak ha odafigyelünk Isten szándékára életünkben. Észre kell vennünk, hogy Isten milyen úton vezet minket, elfogadva azt, hogy szeretete csak az üdvösségünket akarja akkor is, ha pillanatnyilag nem látjuk át szándékait. Ez bizalom nélkül nem megy.

– Útmutatásul adta nekünk a Szentírást, amiben nem a természettudomány kérdéseit válaszolja meg, hanem teológiai magyarázatot ad létünk kérdéseire: mit kell tennem, hogy üdvözüljek, a világ jó és a benne lévő rossz nem Isten, hanem az ember műve.

– A katolikus vallás missziós küldetést hordoz, ami a lényegéhez tartozik, tehát ma is irritálja a köztudatot.

Ha valóban komolyan vesszük küldetésünket, akkor számolnunk kell azzal, hogy a társadalomban kisebbségben vagyunk. Fel kell vállalnunk azt is, hogy hitünk miatt kiközösítenek, hiteltelennek, komolytalannak tartanak.

Az evangélium hirdetésének ma is számtalan mártírja van, akik fel merik vállalni, hogy egyedül "Krisztus az út, az igazság és az élet".

– Az egyház kiinduló pontja az a tudat, hogy minden embernek van hallhatatlan lelke, józan esze, teste a Szentlélek temploma és mindenki az örök élet várományosa. Krisztus mindannyiunkat megváltott. Ez a missziós pap reménység-

ge is. Az evangélium hirdetésével aktualizáljuk ezeket a szunnyadó képességeket: felismerve megváltottságát, mindenki szabadon dönthessen Krisztus mellett.

– Az egyház feladata volt már kezdetben is, hogy az eredetileg szemita gondolkodást és keleti nyelvet lefordítsa és minden nép számára a valódi mondani-valót tolmácsolja.

– Minden ember felé az az első lépés: "Arról ismerjenek meg benneteket, hogy szeretitek egymást!"

A hit hirdetésének alapja: hit szerinti erkölcsi cselekedeteket és jó példát kell mutatni és csak akkor beszéljünk, ha rákérdeznek: Miért tesszük azt és úgy, amit teszünk? Ekkor viszont bátran meg kell vallanunk hitünket. Tehát a kettő elválaszthatatlan - cselekedetek nélkül hitetlenek vagyunk.

Európa saját gögje miatt teljesíti be a Jelenések könyvében megjósolt végét: az egyházat, Krisztus tanítását már nem képviseli, tehát elvetetik kezéből a hatalom és másnak adatik. Ennek jelei a mai Magyarországon is jól láthatók. Egyik jel, hogy nem születnek gyermekek, akik továbbvinnék a kultúrát és a kereszténységet. Meglátjuk, mit kezd magával Európa a kultúráját, egész mivoltát megalapozó keresztény értékek nélkül..."

Horváthné Kati

A következő katekézis időpontja:

3. előadás:

időpont: 2005. november 10.

(csütörtök) 18 óra

előadó: Dr. Fila Lajos atya

téma: A közjó szolgálata

Idősebbek teadélutánja

Október 22-én délután sokan jöttünk össze a hittanteremben. Kezdő imánkat betegeinkért és a római zarándokúton levő Román házaspárért ajánlottuk fel. Ezután nagy érdeklődéssel hallgattuk Pályi László plébános atya beszámolóját nyári zarándokútról, melyre elvitte két seminaristánkat is: Dr. Csépanyi Gábort és Molnár Miklóst is.

Bár köztudott, hogy László atya nagy utazó, de ez az autót nem kis áldozattal járt a lelki élményekért. Belgium – Franciaország – Spanyolország – Portugália és Olaszország területén voltak a megtekintett helyszínek (Brüsszel – Antwerpen – Párizs – Lourdes – Fatima –

Atlanti-óceán – Segova – Barcelona – Trento). A sok látnivaló után az esti szálaskeresés külön élmény volt.

A fő állomás természetesen Lourdes és Fatima volt, ahol a Szűzanya közbenjárásáért felajánlott szentmise és ima egyházközségünkért is szólt. Mivel közülünk többen is voltak a fent említett kegyhelyeken, videón megnéztünk egy filmet Lourdesről. A rózsafüzérre hívó harangszó zárta teadélutánunkat. Később kaptuk a szomorú hírt, hogy október 29-én szentségekkel is megerősítve elhunyt *Jacsó István* világi harmadrendi ferences testvérünk, aki társaságunk aktív tagja volt. Az örök világosság fényeskedjék neki!

Mihály Péter

Szent Anna Katolikus Óvoda börzsönyi kirándulása

Mindenszentek havának második, már kissé hűvös szombat reggelén, nagy volt a nyüzsgés a Szent Anna Katolikus Óvoda udvarán. Gyülekeztek a családok, énekelgettünk, Gyuri bácsi gitározott. Közben két nagy, komfortos autóbusz állt be a Liszt Ferenc utcába. Egy közös ima után elfoglaltuk a helyünket és a kirándulás kezdetét vette. Útközben tovább fokozódott a hangulat, s mire Szokolyára értünk, már a nap is kisütött. A parkoló hamarosan megtelt, mivel több család is autóval jött utánunk.

A Kacár-tanya egy fennsíkon van, ahonnan csodálatos kilátás nyílik körbe az egész vidékre. Böven találhattunk elfoglaltságot. Kipróbálhattuk dédapáink korának mesterségeit és a hagyományos gazdálkodást. Kéz, láb, szem, fül és száj nem unatkozhatott. Ki a kovácsműhelyben, ki a fazekaskorongnál szorgoskodott, aki pedig még ennél is többre vágyott, szánthatott-vethetett, arathatott, csépelhetett, örölhetett, és az így készült lisztből dagaszthatott, majd kemencében kisüthette saját kis cipóját. Mindeközben „szakácsaink” egy nagy üstben főzték a babgulyást. A közöttünk barátságosan bámészkodó szamarak és birkák igen nagy sikert arattak. A szamaragolás sem maradhatott el, már persze annak, aki bátor volt, s felült a hátára. Közben megérkezett a plébániáról László atya is, aki a gyerekek között elvegyülve ismerkedett a tanya életével. Kisültek a cipók, megfőtt a várva várt babgulyás, és a közös ima után 120 éhes

száj nekilátott a falatozásnak. Picit még gyönyörködtünk a szép napsütésben, a Börzsöny hegyeiben, és irány Zebegény!

A Havas Boldogasszony Plébánia-templom – amely Kós Károly tervei alapján készült – fogadott bennünket. A plébános úr tartott egy rövid ismertetőt. A rózsafüzér imádság után megajándékoztuk az idős atyát a gyermekek rajzaival, aminek nagyon örült. A Kálvária-dombra – igaz, volt aki pihegve, – de felértünk. Itt látható az Országzászló, a

Hősök Emlékhelye és a Trianoni Emlékmű. Mi egy virágcsokorral és a Szózat elénekülésével tisztelegtünk az aradi vértanúk emléke előtt, a 13 kovácsoltvas kereszt-nél. Késő délután, élményekkel és ismeretségekkel gazda-

godva, indultunk haza. Minden tekintetben csodálatos nap volt ez mindannyiunk számára. A karomlő gyerekektől a nagyszülőkhöz mindannyian szívesen fogunk visszaemlékezni ezekre az együtt töltött órákra. Köszönjük, még sok ilyen szép napot!

*Monokiné Berényi Viola
a Katolikus Óvoda munkatársa*

Kertvárosi fiatalok sikere

Október 30-án várakozással indultunk a Duna Televízió stúdiójába, a *Nyelvőrző* című vetélkedőre. Cs. Farkas Kata, Baracsi Katalin és jómagam „Kertvárosiak” csapatnév alatt játszottunk vidám hangulatban. Ez egy társasjáték jellegű vetélkedő volt. Az egyre nehezedő nyelvi és irodalmi kérdésekre egyaránt jól felelt mindkét fiatalokból álló csapat. A

stúdióban dolgozók is kedvesek voltak. A játék végeztével a versenyzők gratuláltak egymásnak. A vállalkozó szellemű csapatok sajnos nem tolonganak a részvételben, pedig a játék célja a nyelvi értékek őrzése és tudásunk gyarapítása.

Mindkét csapat kapott jutalmat.

A vetélkedő első részének közvetítése november 6-án 8,40-kor lesz, a második rész egy héttel később.

Jakab Zsuzsa

A paraszt és a csacsi

Egy nap a paraszt szamara beleesett a kútba. Az állat órákon át szánalmasan bőgött, miközben a paraszt megpróbált rájönni mit is tehetne.

Végül úgy döntött, hogy az állat már öreg és a kutat úgyis ideje már betemetni; nem éri meg kihúzni az öreg szamarat. Áthívta a szomszédait, hogy segítsenek. Mindegyik lapátot fogott és elkezdtek földet lapátolni a kútba.

A szamar megértette mi történik és először rémisztően üvöltött. Aztán, mindenki csodálatára, megnyugodott. Pár lapáttal később a paraszt lenézett a kútba. Meglepetten látta, hogy minden lapátnyi föld után a szamar valami csodálatosat csinál. Lerázza magáról a földet és egy lépéssel feljebb mászik. Ahogy a paraszt és szomszédai tovább lapátolták a földet a szamarrá, lerázta magáról és egyre feljebb mászott. Hamarosan mindenki ámult, ahogy a szamar átlépett a kút peremén és boldogan elsétált!

Az élet mindenfajta szemetet és földet fog rád lapátolni. A kútból való kimászás trükkje, hogy lerázd magadról és tegyél egy lépést. Minden probléma csak egy lehetőség a továbblépésre. Bármilyen problémából van kiút, ha nem adod fel, nem állsz meg!

Rázd meg magad és lépj egyet feljebb!

Családakadémia

Következő találkozóinkat **2005. november 19-én**, szombaton este 7 órakor tartjuk a hittanteremben. Vitaindító témánk címe:

„Törékeny kincs a házasság”

Mindenkit szeretettel várunk.

Gerber Gábor és Zsuzsa

Kirándulást szervezünk

hittanosoknak
ministránsoknak és fiataloknak,
november 19-én szombaton.
Részletek a hirdető táblán.

CSÁNGÓ EST ÚJPESTEN

A Katolikus Kultúrházban

november 12-én, szombaton 19h-kor

Szeretettel hívunk Mindenkit, aki a moldvai csángók életéből, zenéjéből, táncaiból szeretne ízelítőt kapni!

Fővédnök:

Dr. Derce Tamás polgármester

Belépődíj 500,-Ft.

Részvételünkkel Böjte Csaba testvérünk iskolaépítését segítjük Moldvában.

Az **Esztergomi bazilikában** november 20-án (vasárnap) a 11 órai szentmisén kapja meg ünnepélyes keretek között papi ruháját Dr. Csépanyi Gábor.

Legyünk ott minél többen és erősítsük imáinkkal papi hivatását!

Megújult plébániánk honlapja

A szerkesztést a szemináriumba vonult Molnár Miklóstól Csambalik László vette át. A honlap címe:

<http://ujp.kertvaros.iok.hu>